

تحولات دریای سرخ

تصاویر ماهواره‌ای از سواحل دریای سرخ خط از بالا سواحل کویری و خشک را به تصویر می‌کشد که به نظر جای زندگی نمی‌آید؛ اما این تصویر واقعیت کامل نیست. ساحل طولانی دریای سرخ در شمال و جنوب آن یکی از شلوغ‌ترین مسیرهای تجاری جهان و مملو از بندرها مختلف است که امکان حمل و نقل نفت و گاز و کالاهای مصرفی را به بازارها فراهم می‌کند.

ده سال پیش دریای سرخ فقط یک مسیر آبی مهم در مرکز جهان بود اما امروز کمتر مکانی با درگیری بیشتر و پیچیده‌تر قدرت‌های منطقه‌ای همانند دریای سرخ وجود دارد. چالش‌های سنتی داخلی این منطقه که عموماً به شکل مجموعه‌ای از درگیری‌های بی‌پایان، رهبران اقتدارگرا و عدم تقارن قابل توجه قدرت با مناطق پیرامونی نمود داشتند در سالهای اخیر با حضور و نفوذ بیشتر قدرت‌های منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای که با احداث یا توسعه دهها بندر تجاری و پایگاه‌های نظامی و جاسوسی توسط آنان صورت گرفته بر پیچیدگی بیشتر محیط امنیتی این منطقه افزوده است. این که چرا در دریای سرخ همچنان اینقدر رقابت برای قدرت وجود دارد و این که چه کسانی این بناورها و پایگاه‌ها را مدیریت می‌کند، و اینکه منطقه با چه ساز و کارهایی و چگونه و توسط چه کسانی مدیریت می‌شود بخوبی بازتاب دهنده انبوهی از ساختارهای درهم تنیده قدرت، فرصت‌طلبی‌های سیاسی و منافع اقتصادی بازیگران بسیاری است و حکایت از مکانیزم پیچیده قدرت در این دریای مهم دارد به علاوه تاثیر پویایی‌های اخیر این دریا بر محیط‌های حساس پیرامونی مانند خلیج فارس، شاخ آفریقا، شمال آفریقا و حوزه مدیترانه و مناطقی از غرب اقیانوس هند همگی این منطقه را به عنوان یک چالش سیاست پیچیده و فوری برای منطقه و جهان و حتی جمهوری اسلامی ایران معرفی می‌کنند.

از همین رو مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی برای اولین بار با حضور آقایان دکتر محمد کاظم سجاد پور رئیس مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی، محمد نیکخواه کارشناس ارشد مطالعات آفریقا، مجتبی فردوسی پور کارشناس ارشد مطالعات خاورمیانه و امانی کارشناس ارشد مطالعات مصر به ریشه‌ها، تاثیرات و لایه‌های در هم تنیده نزاع و رقابت و قدرت در این دریای مهم و استراتژیک و تاثیر و اثر آن بر روابط بین‌الملل و روابط منطقه‌ای با هدف پاسخ به سؤالات کلیدی مطرح شده و استحصال ضرورت‌های راهبردی موضوع برای کمک به اتخاذ سیاست خارجی متناسب پرداخته که حاصل آن در پاسخ به سؤالات کلیدی مطرح شده برای علاقه‌مندان در یادکست ذیل قابل استماع است.